

Naša Koroška.

Gospa Sveta, staro slovensko svetišče in priljubljena romarska pot koroških Slovencev.

Berač ob poti h Gospej Sveti. Že od nekdaj so se pri Gospej Sveti zbirali slovenski kmetje-zadružniki, da si tamkaj izberejo svojega kneza in vojvodo. 1100 let je preteklo, ko je umrl zadnji slovanski knez; 517 let pa odkar je bil zadnjikrat ustoličen s slovensko besedo koroški knez.

Velikovec, na severnem bregu Drave s slovensko okolico.

Zadnje ustoličenje koroškega kneza s slovensko besedo na stolu na Gosposvetskem polju. (Zgodovinska slika.)

Ziljska narodna noša.

10. oktobra 1920. leta smo pri ljudskem glasovanju izgubili Koroško. 90.000 Slovencev je s tem ostalo pod oblastjo tujega, nemškega naroda. Bog daj, da ne ostane tako za vedno! Ob plebiscitu leta 1920. je bilo slabo za Slovence, da je Italija že naprej »znala«, da bodo Nemci dobili večino. (Tudi pri nas se je pri raznih bivših volitvah govorilo, kako se presipavajo kroglice!) Še večje zlo pa je bilo takrat za Slovence, da na ljudsko glasovanje, ta veliki zgodovinski dogodek, niso bili pripravljeni in pa da v naši državi nismo zadosti poznali duše koroških Slovencev. Nemci so dobili komaj nekoliko sto glasov več nego Slovenci. Mogoče so Nemci zmagali brez »pomoči« Italije, mogoče brez prevare; ali v tem primeru so zmagali le s pomočjo nemškutarjev. Slovenci na Koroškem nimajo svojih šol. Njihovi otroci se morajo po

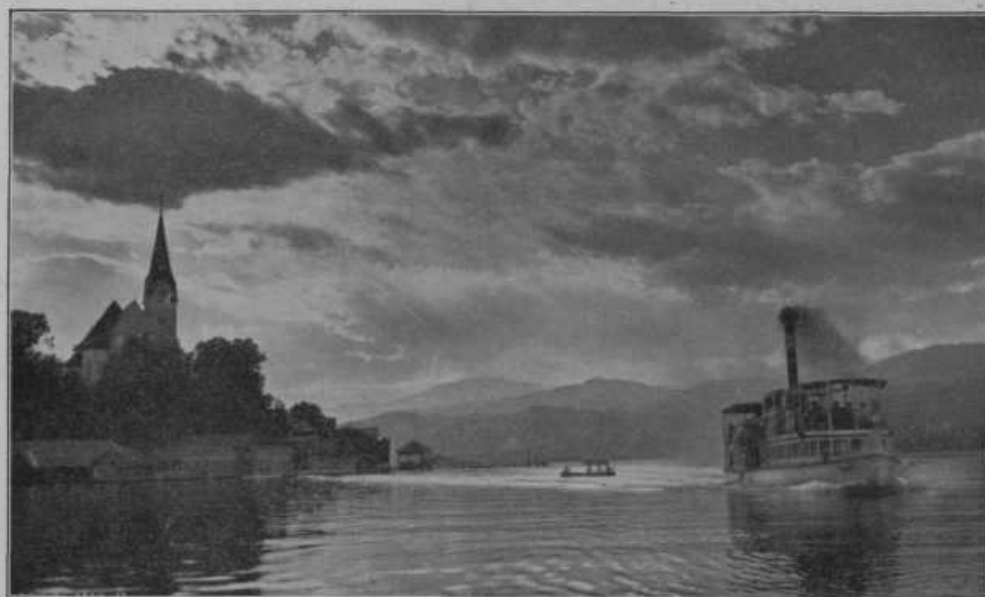
Ljubljanski škof dr. Gregor Rožman rodom iz Šmihela.

Gospodsvetsko polje, kakor da je na njem shranjena slovenska kraljevska krona od zadnjega ustoličenja.

Slika na desni:

Ustoličenje, po A. Aškerčevi zgodovinski sliki (1913 v Mariboru).

Vrba ob Vrbskem jezeru. Ko ogromna solza se bliska in sije Vrbsko jezero in kakor da se rogajo, stojijo ob njenih bregovih vile Nemcev, Angležev itd.

skega razvoja na Koroškem. Drugo: Kako pomagati? — Naša narodno-obrambna društva (Stražo, Narodno obrano) podpirajmo dejansko! Ta bodo mogla marsikaj dobrega storiti, da ne bodo tako kmalu ali pa nikdar na Koroškem samo slovenski grobovi.

Levo:

Žihpolje.

Desno gori:

Pliberk.

Desno doli:

Rož.

Iz Celovca mimo Žihpolja pod humberskim gradom: Diven razgled je po Dravski dolini, najlepši del Koroške leži pred nami, lep ko roža, zato se imenuje »Rož«. Tu v Rožu so se rodili veliki koroški Slovenci Andrej Einspieler, »oče« koroških Slovencev, profesor in književnik Janežič, ki je s Slomškom ustanovil Mohorjevo družbo. — Pa gledamo še daleč tja proti Beljaku v Ziljsko dolino z njeno pristno slovensko romantiko. — V Ziljski dolini se zbira mladina pod lipo v svojih narodnih nošah in poje in pleše.

nemško učiti. Izobražencev, razen duhovnikov, nimajo, ali jih imajo vsaj prav malo. — Skoro vsi izobraženci so morali pobegniti v Jugoslavijo. — Škoda je koroških Slovencev, da bi se zgubili v nemškem narodu in je škoda lepe slovenske Koroške! Onih, naših bratov na Koroškem je premalo, in se ne bodo mogli dolgo sami braniti. Mi jim moramo pomagati. Sedaj nimamo političnih strank in političnih borb. Imeti moramo sedaj smisel vsaj za te naše velike zadeve. Kajti velika zadeva je za nas slovenska Koroška: Ona je danes italijanska etapa proti nam, na drugi strani je pa ključ do Jadranskega morja. Ob 10 letnici koroškega plebiscita nam prihaja dvoje misli: Prvič, ali je bilo mogoče in kako, da je plebiscit za nas Slovence končal slabo, drugič pa, ali je možno za Slovence slabe posledice plebiscita na kakšen način oslabiti in koroškim Slovincem pomagati. O prvi misli smo že povedali nekaj; dodamo še, da je neuspeh pri plebiscitu bil nujna posledica zgodovin-